

kyndige finder endvidere, at man ikke, som Kingo Jacobsen gør, kan overføre den hastighed, hvormed bundfældningen sker, fra forlandet til saltvandssøen. I saltvandssøen vil hovedparten af sedimentationen aflejres i et specielt bassin, og vandudskiftningen i saltvandssøen er langt mindre end i Vadehavet.

Kingo Jacobsen oplyser videre, at kun 600 af de 720 højvander når kote 0,6 svarende til en vandstand, hvor indpumpningen af saltvand kan ske. Det er hertil oplyst, at dette ikke er i modstrid med de beregninger, der ligger til grund for projektet. Langt de fleste af de 120 situationer, hvor højvandet ikke når kote 0,6, falder periodisk sådan, at de ikke får betydning for saltvandssøens funktion. Dette er sandsynliggjort ved en detaljeret statistisk analyse, der viser, at der er tilstrækkelige højvandsperioder til rådighed.

Sammenfattende er det konkluderet, at der gennem anlægget af den projekterede sø med saltvandsindpumpning vil blive skabt en saltvandssø, som både i biologisk/økologisk henseende og teknisk set må skønnes at kunne fungere tilfredsstillende.

Spørgsmål:

Udvalget udbeder sig landbrugsministeriets (Statens Jordlovsudvalgs) vurdering af etablering af en evt. saltvandssø i Margrethe Kog.

Svar:

Statens Jordlovsudvalg har i anledning af spørgsmålet oplyst følgende:

»Forslaget om etablering af en saltvandssø i Margrethe Kog er alene begrundet ud fra biologiske hensyn, specielt hensynet til levedulighederne for fugle i området efter bygningen af det fremskudte dige. En vurdering af saltvandssøens betydning på dette område ligger uden for udvalgets arbejdsområde.

Under forudsætning af, at saltvandssøens permanente vandspejl ikke kommer til at ligge over kote 0,9 Dansk Normal Nul, skal man vedrørende saltvandssøens betydning for digesikkerheden samt en tilfredsstillende indvandsløsning henholde sig til vurderinger fremsat af ministeriet for offentlige arbejder og Sønderjyllands amtskommunes tekniske forvaltning.

Det samme gælder en vurdering af de rent tekniske muligheder for, at saltvandssøen kan fungere som forudsat i forslaget, idet man dog ud fra jordlovsudvalgets mangeårige erfaringer med oparbejdelse af nye forlande uden for de sydvestjyske diger navnlig skal pege på problemerne dels omkring selve saltvandsindtaget, hvor man må forvente erosioner omkring indtagsbygværket samt tilslemning af et bassin, dels problemer med søens funktion i form af stor fordampning i sommermånederne og indtil flere gange overskyllinger med ferskvand fra Vidåen i efterårs- og vintermånederne. Hertil kommer sedimentationsaflejringer i selve reservoiret i forbindelse med det indpumpede vand. Det kan derfor ikke udelukkes, at det på længere sigt vil være nødvendigt med en oprensning af søen.

Ud fra et rent jordbrugsmæssigt synspunkt forventes en eventuel saltvandssø med et permanent vandspejl i kote 0,9 Dansk Normal Nul ikke at ville påføre landsbrugsarealerne øst for søen særlige driftsmæssige problemer i form af gennemsvivninger og saltskader på jordstrukturen og dermed græsafgrøderne, forudsat at den fyldgrav, der er udgravet i forbindelse med etablering af reservoirdiget (adskillelsen mellem reservoir og landbrugsarealer) uddybes og vedligeholdes som en regulær afvandingskanal. Omkostninger i forbindelse hermed skønnes i 1983-priser at ville andrage ca. 20.000 kr. på årsbasis. Etablering af saltvandssøen vil yderligere forstærke behovet for en permanent saltudvaskning for landbrugsarealerne i efterårs- og vintermånederne.

Endvidere bemærkes, at højvandsreservoirret, hvor saltvandssøen foreslås anlagt, i henhold til bemærkningerne til digeloven, lov nr. 271 af 8. juni 1977 om fremskudt dige for Tønder Marsk, alene var forudset at skulle virke som aflastningsreservoir for Vidåens vand, når det er nødvendigt at holde slusen lukket i 2 til flere tidevandsperioder. Denne funktion ville betyde, at arealet kunne anvendes til færegræsning i forårs- og sommermånederne. Eventuel etablering af saltvandssøen vil reducere færegræsningen med de 225 ha, som den foreslåede saltvandssø skønnes at ville dække, og dermed græslejeindtægterne for Jordfonden. Indtægtstabet skønnes efter en vis indkøringsperiode at andrage ca. 80.000 kr. på årsbasis i 1983-priser baseret på